

Makt, Hot och Mening

-The Power Threat Meaning Framework

Fanny Marell

Socionom

Leg psykoterapeut

Lärare och handledare i psykoterapi

Kvällens fokus:

- **Bakgrund**

- ACE –studien mm

- **Makt, Hot och Mening** (The Power Threat Mening Framework)

- Hur kan praktiken se ut

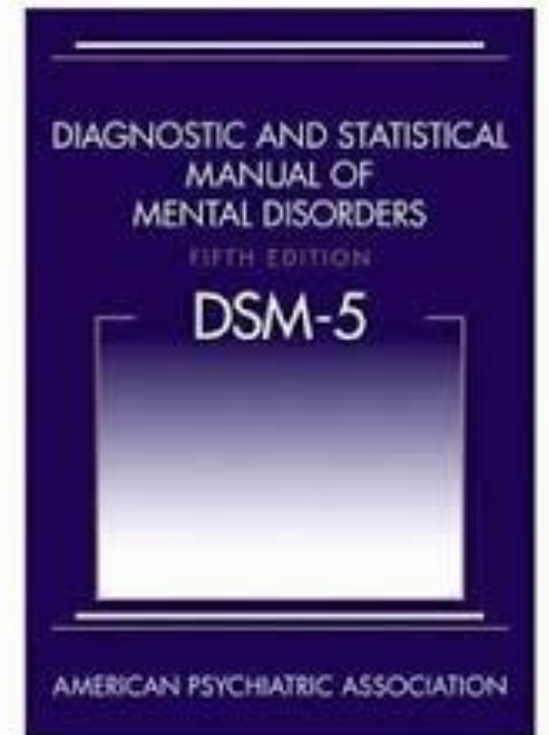
- **Fördjupningsområden**

- Mönster i utsatthet
- Hotresponser
- Språkets betydelse

Rådande system

- DSM och ICDs psykiatriska diagnoser är **symtombeskrivningar** och säger inget om **etiologi**
- Den **medicinska modellen**

Vårt språkval när vi förklarar en svårighet leder till vissa "logiska" lösningar

- Ett problem
- Förklaring av orsak till problem /etiologi
- Vem kan hantera det
- Hur löses det/
behandling

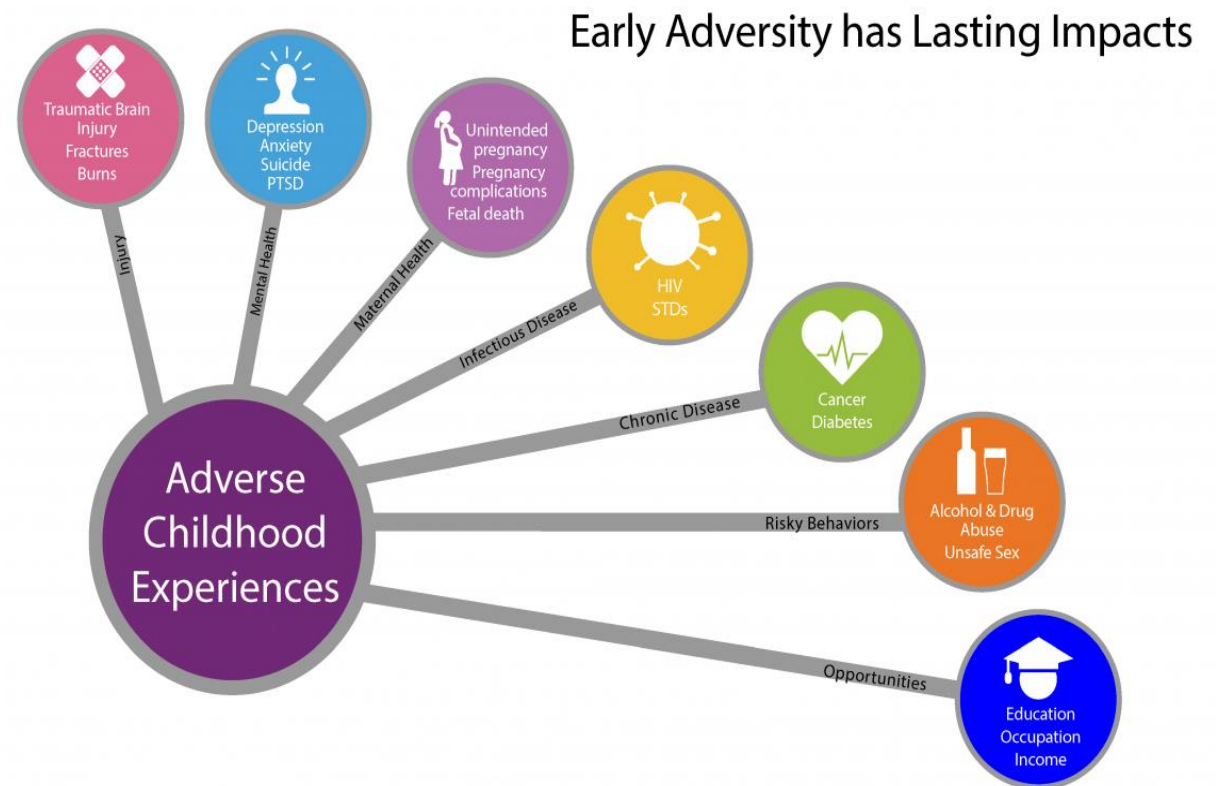
BPS kritik av rådande system

- Olika kliniker diagnostiserar olika
- Överlappning
- Biologiska markörer saknas
- Den medicinska modellen förlägger bekymret i biologin
- Individualiserar patologiserar
- Missar kontext

Studiens Slutsatser

- Kopplingen mellan (ACEs) och människors hälsa och sociala bekymmer över ett liv
- ACEs är vanliga
- Doseffekt
- Vissa grupper har högre risk för fler ACE än andra

BPS slutsatser

- Den biologiska hypotesen
- Kontext och ACE´s betydelse för hälsa
- Kontext och biologi
- Biologisk forskning intressant
- Doseffekt
- Allt kan leda till allt

Psykiatriska symtom som svar på utsatthet

© Can Stock Photo

Power Threat Meaning Framework 2018

- 1. Vad har hänt dig? (Hur opererar **makt** i ditt liv?)
- 2. Hur påverkar det dig? (Vilken typ av **hot** innebär detta för dig/lever du med?)
- 3. Hur skapar du **mening** av detta? (Vad är meningen med denna situation och denna erfarenhet för dig?)
- 4. Vad har du **behövt göra för att överleva**? (Vilka typer av hotresponser använder du?)
- Psykologisk formulering
- 5. Vilka är dina **resurser/styrkor**? (Vilken tillgång till makt och påverkansmöjligheter har du?)
- 6. Vad är **din berättelse**? (Hur passer allt detta ihop?)

(<https://www.bps.org.uk/news-and-policy/introducing-power-threat-meaning-framework>)

Makt

- Vad har hänt dig? (Hur opererar **makt** i ditt liv?)
  - Till skillnad från vad är fel på dig?
- Biologisk kroppslig makt
- Tvingande makt
- Ekonomiskt makt
- Juridisk makt
- Socialt kulturellt kapital
- Interpersonell makt
- Ideologisk makt

Hot

- Hur påverkar det dig? (Vilken typ av **hot** innebär detta för dig/lever du med?)
  - Relationellt
  - Känslomässigt
  - Kroppsligt
  - Ekonomisk
  - Socialt
  - Miljömässigt
  - Kunskap och mening
  - Identitet
  - Värdegrund

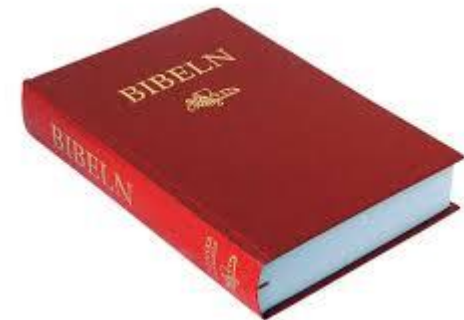

© Can Stock Photo

Mening

- Hur skapar du **mening** av detta? (Vad är meningen med denna situation och denna erfarenhet för dig?)

Hotresponser

- Vad har du **behövt göra för att överleva?** (Vilka typer av hotresponser använder du?)

Psykologisk formulering

- ”Formulations” istället för psykiatrisk diagnos

Tillgång till makt/ resurser

- Vilka är dina resurser/styrkor? (Vilken tillgång till makt och påverkansmöjligheter har du?)

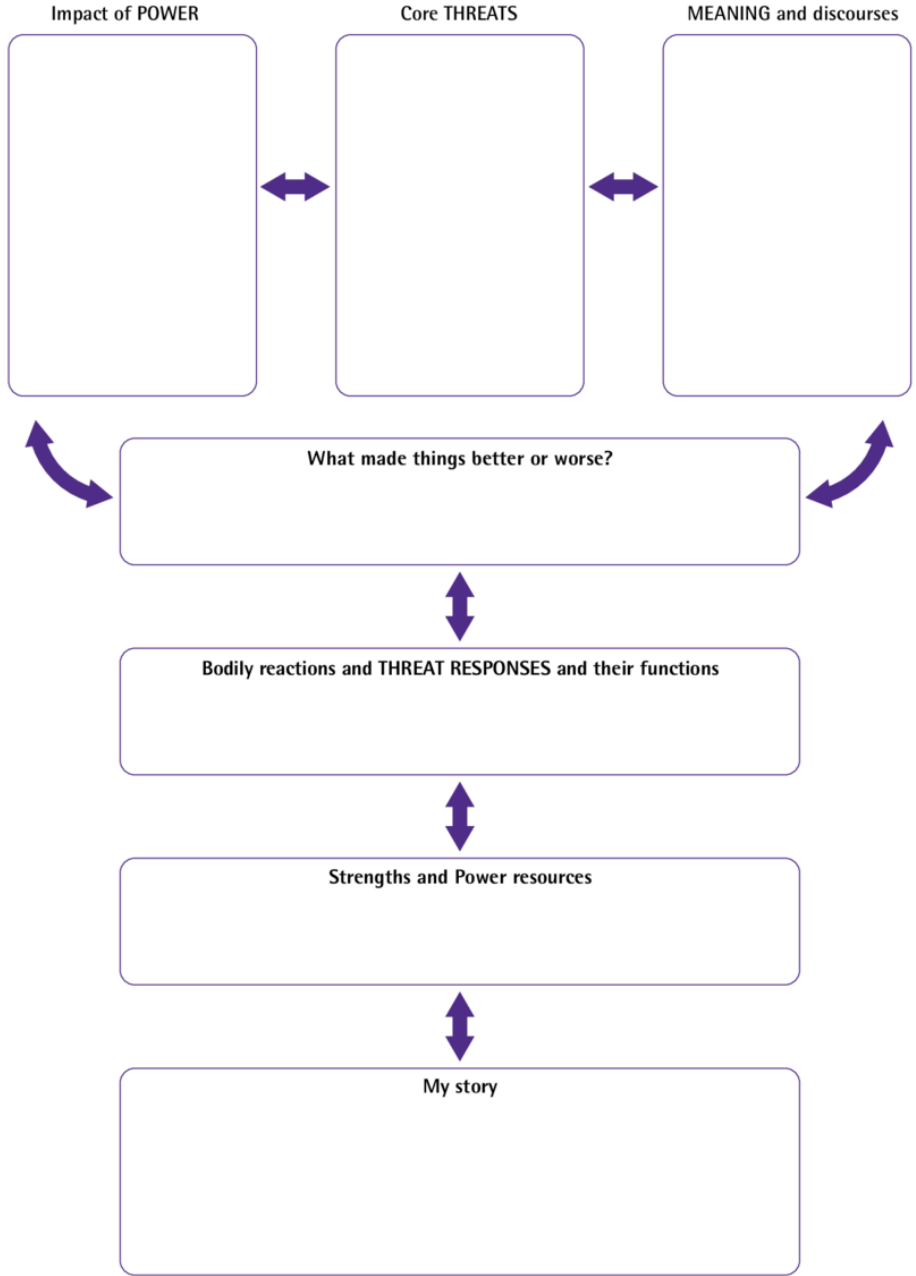
Mening

- Vad är din berättelse? (Hur passer allt detta ihop?)

Power Threat Meaning Framework Template

Avsikt

- Koppling mellan emotionell smärta, avvikande beteenden – historia och livssituation
- Kopplingen mellan lidande - social ojämnlighet/utsatthet i samhället
- Kopplingen till människors meningsskapande
- Att skapa **stärkande** narrativ som alternativ till diagnoser

Mönster i utsatthet

- Identitet
- Att överleva avvisande, inlåsning och nervärdering
- Brott i anknytning och utsattheter under barndom
- Att överleva separation och identitetsförvirring
- Att överleva nederlag, fastlåsning, utanförskap och förlust
- Att överlevas social exklusion, skam och tvångsmakt (tvångsmedel)
- Att överleva enstaka hot

Fanny Marell
Socionom
Leg. psykoterapeut
Handledare och lärare i psykoterapi

fanny.marell@gmail.com
www.fannymarell.se

Hotresponser

- Arbeta för mycket
- Frys responser
- Använda alkohol, droger och cigaretter
- Att inte lita på andra
- Att undvika sex eller överdriven användning
- Att svälta sig
- Hetsätning
- Våld
- Självskada
- Perfektionism
- Koncentrationssvårigheter
- Paranoida tankar
- Dissociation
- Tvångshandlingar
- Vrede
- Samlande
- Att inte känna
- Kroppshat
- Självmordstankar och handlingar

Litteratur- förteckning

Litteraturförteckning

Boyle, M., & Johnstone, L. (2020). A straight talking introduction to the Power Threat Meaning Framework - an alternative to psychiatric diagnosis. Monmouth: PCCS Books.

BPS. (2020, 05 17). bps news – Introducing the Power Threat Meaning Framework. Retrieved from the British psychological society: <https://www.bps.org.uk/news-and-policy/introducing-power-threat-meaning-framework>

Centers for Disease Control and Prevention. (2020, 05 17). Violence prevention. Retrieved from Adverse Childhood Experiences (ACEs): <https://www.cdc.gov/violenceprevention/childabuseandneglect/acestudy/index.html>

The British Psychological Society – Division of Clinical Psychology. (2018). The Power Threat Meaning Framework Overview. Leicester: The British Psychological Society.

The British Psychological Society's Division of Clinical Psychology. (2018). The Power Threat Meaning Framework – Towards the identification of patterns in emotional distress, unusual experiences and troubled or troubling behavior, as an alternative to functional psychiatric diagnosis. Leicester: The British Psychological Society.

Filmer/föreläsningar

https://www.ted.com/talks/nadine_burke_harris_how_childhood_trauma_affects_heal_th_across_a_lifetime?language=sv

<https://youtu.be/yuCwVnzSjWA>

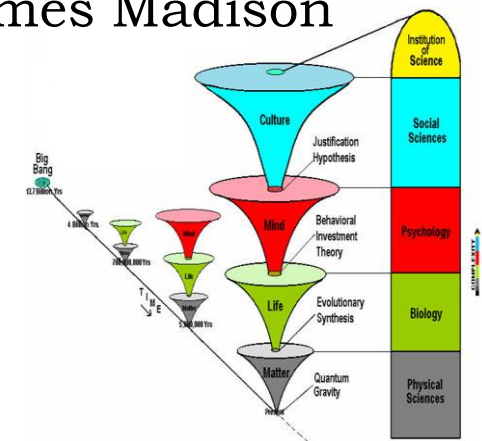

Alternativa diagnossystem under utveckling

CDC – Center for Disease Control and Prevention (USAs Folkhälsomyndighet) samt vårdbolaget Kaiser Permanente

- **RDoC - Research Domain Criteria Project**
- “2008 NIMH Strategic Plan’s call for new ways of classifying mental illnesses—based on dimensions of observable behavior and neurobiological measures”.

- **The T-o-K system** The Tree of Knowledge skapat av Gregg Henriques vid James Madison University

- **DMM Dynamic-Maturational Model** av Patricia Crittenden

Hopp

- FN´s speciella rapportör inom hälsofrågor, *Dr. Dainius Pūras rapport A/HRC/35/21 2017*
- <https://www.madinamerica.com/2017/06/united-nations-report-calls-revolution-mental-health-care/>
- Nya direktiv från regeringen i Norge – rätten till att få psykiatrisk hjälp utan medicinering from 1 juni 2016
- <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/medikamentfri-behandling-for-psykisk-syke-i-alle-helseregioner/id2464240/>

